

Aprílové zápisy

„Dnešní prváci prídu pripravení na školské povinnosti už zo škôlky. Oproti minulosti však majú väčší problém s písaním,“ hovorí v rozhovore učiteľka prvákov na ZŠ Pankúchova 4 Andrea Mečárová.

strana 4

Zbytočná či užitočná oprava chodníkov?

Kto jazdí na bicykli, zrejme zaregistroval opravené asfaltky v okolí Ekonomickej univerzity.

strana 6

Situácia sa nezlepšila

Tvrdia školy – ZŠ Budatínska a ZŠ Černyševského - z pilotnej časti projektu Mesto pre deti.

strana 10

Za deň vyzbieral až 620 ohorkov z cigariet!

Pred domom na Námestí Hraničiarov robí už dlhé roky poriadok 83-ročný pán Ivan Chmelík.

strana 12

Bytový dom na Medvedovej 21 bol skolaudovaný v roku 1981. Na 13-tich poschodiach sa nachádza 250 bytov, väčšinou garžónky. V roku 2021 požiadala Petržalka mesto o prevod domu do vlastníctva kvôli jeho obnove.

Veľká oprava „domu hanby“ sa odkladá na neurčito

„Volajú ho „dom hrôzy“ alebo „dom hanby“, ale aj my, jeho obyvatelia, chceme dôstojne žiť,“ povzdychne si Mária Hlavatá z Medvedovej 21. „Sľubovali nám novú fasádu, opravu lodžii, nové brány, namiesto toho nám len zdvihli poplatky. Dočkáme sa vôbec rekonštrukcie?“

Mestská časť plánovala začať s veľkou rekonštrukciou jedného z najhorších bytových domov v Petržalke, kde sa takmer 30 rokov nič neopravovalo, v roku 2024. Odstránenie systémových porúch a obnova bytového domu je urgentná. „Bytový dom vykazuje po viac ako 40 rokoch existencie závažné poruchy, najmä v prípade prehýbajúcich sa balkónových lodžii, u ktorých hrozil pád,“ informovala nás ešte v októbri 2023 hovorkyňa Petržalky Mária Halašková s tým, že väčšia časť projektu obnovy za vyše 3 milióny eur mala byť pokrytá úverom zo Štátneho fondu rozvoja bývaní.

„Aktuálne sa rekonštruujú gar-

žónky na prízemí, ale o veľkej rekonštrukcii sa mlčí,“ konštatuje ďalšia z obyvateľiek Jana Kolpaská, ktorá tvrdí, že už dva roky žijú v stavbárskom hluku a hádam by ho ešte vydržali, keby z neho mali benefity aj starí nájomníci, nielen tí noví.

Nepotešíme ju. „Podľa aktuálnych pravidiel ŠFRB bolo našej samospráve na tento projekt schválených len cca 10 % z požadovanej sumy (3,7 milióna eur). Mestská časť preto plánuje požiadať ŠFRB o dotáciu opakovane a v inej podobe, pravdepodobne rozdelenú na niekoľko menších projektov, aby čo najviac vykryla nemalé finančné prostriedky... Kompletná rekonštrukcia celého bytového

▲ Súčasný stav jednej z lodžii

domu sa preto posúva na neurčito, v závislosti od schvalovacieho procesu a výšky opakovane podanej a veríme, že aj schválenej a vyššej dotácie či viacerých dotácií,“ uviedla hovorkyňa Petržalky. „Situáciu aktuálne komplikuje aj rozpočtové provizorium – mestská časť nemá v investičnom pláne narozpočtovanú a schválenú túto kompletnú rekonštrukciu, takže nevieme, v akej sume si bude môcť dovoliť spolufinancovanie tohto nákladného projektu, kde len kompletne zateplenie celej fasády vyjde viac ako milión eur. Aj preto veríme, že rozpočet mestskej časti bude s úpravami čoskoro prijatý.“

Dotovaný nájom prenajímali ďalej

Jana Kolpaská, Mária Hlavatá a Mária Halešová bývajú v dome už 40 rokov a zhodujú sa, že podmienky pre život sú tu čoraz nedôstojnejšie.

Pokračovanie na strane 7 ►

Slovo šéfredaktorky

Jar ako terapia

Keď sa vzduch po zime oteplí a začne voňať, otáčam tvár k slnku a je to pre mňa ako dať si prvú sústo z obľúbeného jedla. Cítim blaho. Vidím, že nie som jediná. Ľudia, ktorých stretávam v starohájskom lesíku, zrazu zvolnia krok, obdivujú biele koberce snežienok, posedávajú na lavičkách a viac sa usmievajú. Reálny svet je náhle ulavujúcejší ako ten, s častou katastrofickými správami, na displejoch mobilov. Po zime si to uvedomujem tak nejak citelnejšie. Jar je nová nádej, nová šanca. Keď sviatí slnko a do mesta sa zase vrátia farby, všetko sa zdá byť tak nejak ľahšie zvládnuteľné.

V našej mestskej časti máme neskutočne šťastie, že Dunaj, lesy aj divočinu, - ak chceme -, máme na skok. Využite to a objavte miesta v Petržalke, kde ste nikdy neboli. Určite také sú. Ovsíštské rameno, Soví les, Zátoka Zuzana z opačnej strany... Alebo si len tak posedzte pri Dunaji, zavrite oči a počúvajte zvuky vln a vtákov. Verte, že na jar tak naberiete silu spracovať to, čo sa na vás valí.

Ingrid Jarunková

PRIESKUM FOCUSU: Petržalčania by uprednostnili opravu Mosta SNP

Obyvatelia pozitívne vnímajú opravu chodníkov a revitalizáciu Draždiaka, väčšinou sa tiež priklonili k už schváleným zmenám v lokalite Lido.

Miestny úrad Petržalka v posledných mesiacoch realizuje sériu veľkých prieskumov verejnej mienky s cieľom zistiť najdôležitejšie postrehy i názory obyvateľov na prácu dvojúrovňovej samosprávy magistrátu a miestneho úradu v Petržalke.

V roku 2025 sa zatiaľ uskutočnili dva, oba realizovala agentúra Focus na vzorke 1000 dospelých obyvateľov s trvalým pobytom v Petržalke – prvý v období od 21. do 29. januára, druhý od 11. do 18. februára.

Opravy chodníkov pokračujú

Z februárového prieskumu vyplynulo, že až 84 % Petržalčanov si všimlo a hodnotí pozitívne prácu samosprávy a navýšené financie do opráv asfaltových povrchov chodníkov, ktoré vykonáva vo vlastnej réžii. Až 95 % opýtaných pritom súhlasí s plánom opráv, ktorý reflektuje rozpočtové možnosti Petržalky. V tomto roku úrad plánuje opraviť ďalších 60-tisíc metrov štvorcových chodníkov.

Až 91 % Petržalčanov po-

zitívne hodnotí revitalizáciu okolia Veľkého Draždiaka a až 96 % súhlasí, aby mestská časť do tejto obľúbenej lokality investovala podľa plánu ďalej, aj keď väčšinu pozemkov vlastní Lesy Slovenskej republiky a hlavné mesto, s ktorými má samospráva dohody na ich úplnej, alebo čiastočnej správe.

Takmer 70 % Petržalčanov je spokojných s fungovaním Mestskej polície Bratislava.

Prieskum tiež ukázal, že až 93 % Petržalčanov by aj na úkor iných verejných investícií magistrátu, napríklad historickej Kúpele Grössling, uprednostnilo kompletnú opravu Mosta SNP, ktorý je minimálne od roku 2022 vo veľmi zlom technickom stave. Most bol ohodnotený odborníkmi šiestym zo siedmich stupňov, v ktorom by už hrozilo aj jeho uzatvorenie.

O niečo menej, 73 % respondentov, súhlasí s tým, aby hlavné mesto vo svojich plánoch v prípade nedostatku financií na revitalizáciu všetkých štyroch námestí v centre uprednostnilo revitalizáciu Námestia Republiky, a to aj na-

priek argumentu, že centrum slúži obyvateľom celej Bratislavy, vrátane Petržalčanov.

Samosprávu tiež zaujímal postoj obyvateľov k nedávno schválenej zámene pozemkov a zmene územného plánu lokality Lido tak, ako sa magistrát dohodol s developerom. Ešte pred samotným hlasovaním na mestskom zastupiteľstve tento návrh podporilo presne 59 % Petržalčanov.

Mali by opravu terás platiť iba obyvatelia?

Petržalka sa prostredníctvom agentúry Focus pýtala aj na dekády neriešený problém týkajúci sa pochádzajúcich terás bytových domov, ku ktorým sa nehlási žiadny majiteľ.

Riešením je, aby sa terasy "bez majiteľov" oficiálne stali súčasťou bytových domov, ktorým slúžia, a to aj na papieri v rámci platnej stavebnej legislatívy. V rámci ferozosti samospráva navrhla, aby následná rekonštrukcia takto vysporiadaných terás bola financovaná rovným dielom na tretiny vlastníckymi bytmi, magistrátom a mestskou časťou s tým, že by si ich majitelia bytov, garáží a ďalších priestorov, ktorým primárne slúžia, konečne zapísali do vlastníctva aj oficiálne. V prieskume s týmto návrhom súhlasí až 82 % opýtaných. (mh)

foto: MČ Petržalka

Jarné upratovanie

Kontajnery budú prístupné trikrát týždenne, na stanovisku ostanú od 12:00 do 18:00 v 84 lokalitách. Začalo sa od 10. do 17. marca na Lúkach. Nasledujú **DVORY**.

19. 3. 2025 – streda
Kežmarské námestie, Dargovská/Nábrežná – roh ulíc, Kopčianska 86-88, Harmacká/Očovská – roh ulíc, Vilová 21, Vranovská 65-67, Pečnianska medzi 13 a 17

21. 3. 2025 – piatok
Pečnianska 27, Lenardova 2-6, Nobelovo námestie 7-10, Gercenova 3, Gercenova medzi 19 a 31, Röntgenova 8-10, Wolkrova 3

24. 3. 2025 – pondelok
Černyševského medzi 21 a 23, Vavilovova 2-16, Mánesovo námestie 4A, Jungmannova 2-8, Pifflova 1-11, Wolkrova 35, Belinského medzi 8 a 10

26. 3. 2025 – streda
Háľova 2-4, Ševčenkova 18, Ševčenkova 8-10, Fedinova 8, Švabinského 16 parkovisko, Jiráskova 2-10, Iljušinova 6

HÁJE

28. 3. 2025 – piatok
Mamatejova 5-7, M.C. Sklodovskej 37, Mamatejova 16, M. Medvedovej 15, Pankúchova 1, Bulíkova medzi 15-17, Blagojevova 14-24

31. 3. 2025 – pondelok
Šustekova medzi 9-15, Šustekova medzi 25-31, Mlynarovičova 2-12, Mlynarovičova 14-24, Furdekova 10, Haanova 40, Haanova 31-41

2. 4. 2025 – streda
Lachova 18, Lachova 7, Námestie hraničiarov 19, Gessayova 10, Hrobákova 13, Osuského 44, Osuského 3

4. 4. 2025 – piatok
Osuského 28, Romanova 23-25, Romanova 28, Ambroseho 2-12, Rovniankova medzi 14-16, Rovniankova 18-22, Kutlíkova 7-9

(mh)

Rekonštrukcia pod UFO-m

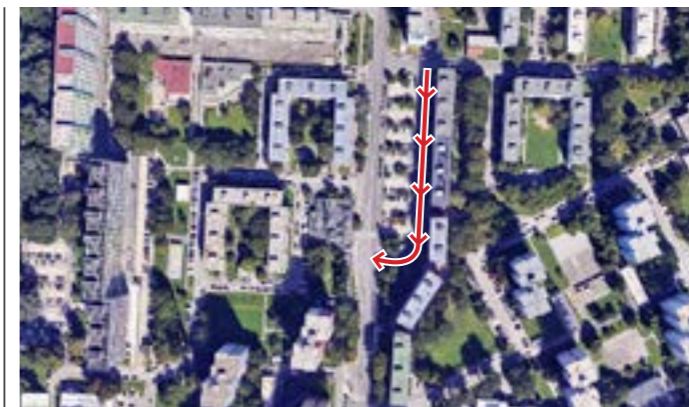
Spoločnosť Zemegula, prevádzkovateľ reštaurácie a vyhladky UFO, začína s rekonštrukciou nástupného priestoru pod Mostom SNP.

Stavebné práce na odstránenie jeho havarijného stavu avizuje na základe povolenia a dohody s hlavným mestom i pamiatkarmi. Projektom, ktorý by mal byť dokončený do konca októbra, chce skvalitniť infraštruktúru v okolí mosta. Malo by dôjsť k obnove dvojice priamočiarych schodísk spájajúcich terasu s terénom. „Možno len privítať, že sa začali tieto stavebné práce a že aj exteriérové priestory sa prinavrátia do pôvodného stavu a sprístupnia obyvateľom a návštevníkom mesta,“ uviedol hovorca Bratislavy Peter Bubla.

Na nástupnom priestore realizovala firma Zemegula ešte v roku 2018 časť prác s cieľom odstránenia havarijného stavu. Počas nich stavebník odstránil hlavné a bočné schodiská vedúce na most vrátane nástupnej plošiny a realizoval novú konštrukciu ako základ na dvojpodlažnú stavbu.

Štátny stavebný dozor zistil, že práce boli vykonávané nad rámec havarijného stavu a že zámerom stavebníka bolo vybudovať pod mostom cyklistické a turistické centrum. Práce na stavbe boli po kritike verejnosti v máji 2018 zastavené a čakalo sa na rozhodnutie úradov. Mesto požiadalo stavebníka, aby vypracoval a predložil nový architektonický návrh s minimalistickým zásahom do architektúry mosta.

V roku 2022 hlavné mesto informovalo, že s prevádzkovateľom našlo riešenie a priestor, kde sa v minulosti začalo stavať cyklistické a turistické centrum, obnovia. Rekonštrukcia má brať ohľad na jedinečnú architektúru mosta. Dielo má byť zároveň následne bezplatne odovzdané mestu. (tasr)

Jednosmerná Romanova

Nové opatrenie platné od 5. marca by malo znížiť intenzitu motorových vozidiel v križovatke Romanova-Ambroseho.

Spolu so zavedením parkovacej politiky pre lokalitu Háje 1 (Sever) ešte v roku 2023 bol zjednosmerný úsek cesty, ktorý vodičom umožňoval odbočiť na parkovisko Romanova.

Vozidlá idúce zo smeru od Osuského však kvôli vyznačenému vodorovnému dopravnému značeniu nemohli na predmetné parkovisko odbočiť.

Daný smer vedenia jednosmernej cesty bol prispôbený na nadväzujúci projekt reorganizácie jazdných pruhov na

hlavnej ceste Romanova, ktorý napokon zrealizovaný nebol.

Z dôvodu lepšej prístupnosti i eliminácie dopravných komplikácií na Miestnom úrade Petržalka zabezpečili zmenu dopravného značenia. Presnejšie povedané, otočenie jednosmerky, vďaka čomu budú vozidlá vchádzať na parkovisko cez križovatku Romanova-Ambroseho a vychádzať osobitným výjazdom na hlavnú cestu Romanova. (mh)

foto: MČ Petržalka

Ktorý z parkovacích systémov (PPS/PAAS) by ste v aktuálnej podobe uvítali ako trvalé riešenie?

V januárovom prieskume je až 52 % opýtaných presvedčených, že najväčším problémom je riešenie parkovania. Petržalský parkovací systém (PPS), teda modré čiary, by ako trvalé riešenie privítalo 34 % opýtaných. V parkovacích zónach PAAS preferuje PAAS ako trvalé riešenie len o cca 6 percent viac Petržalčanov ako v zónach PPS.

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVIRE

SŤAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Pizza Carla®
DONÁŠKA

2+1 Pizza za 1€
+ 1,5l Kofola alebo Vinea zdarma

Pri online objednávke nad 17€
100g Milka zdarma

0800 10 20 30

pizzacarla.sk
...viac ako len pizza

VOLAJTE ZDARMA DENNE 10:00 - 21:30

Deti sú šikovnejšie, nároky pri zápise sa nezmenili, napriek tomu je náročné byť prvákom

„Dnešní prváci prídu pripravení na školské povinnosti už zo škôlky. Oproti minulosti však majú väčší problém s písaním,“ hovorí učiteľka prvákov na ZŠ Pankúchova 4 Andrea Mečárová. V rozhovore okrem iného vysvetľuje aj to, ako si rodičia skomplikujú život, ak nedajú na radu psychológa a nedoprajú svojmu dieťaťu odklad povinnej školskej dochádzky.

Ako sa za roky vašej 30-ročnej praxe zmenili deti, ktoré nastupujú do školy?

Ešte pred desiatimi rokmi, keď som naposledy učila prváčikov, boli v triedach menšie počty detí, deti boli vzdelávané podľa iných učebných osnov ako teraz, v škole bolo pokojnejšie. Ale na druhej strane nebola povinná predškolská výchova, takže prvé dva mesiace som deti učila len 'samoobsluhy' - obleč sa, vyzleč, zaviaž si šnúrkami, priprav si veci, ostrúhaj si ceruzku...a popritom sa muselo stihnúť prebrať aj požadované učivo.

Naproti tomu dnešní prváci už prídu pripravení zo škôlky. Od prvého dňa sa môže začať učiť písmenkami, čítať, písať, počítať. Povinná predškolská výchova deťom veľmi pomohla. (zavedená od 1. septembra 2021, pozn. red.).

Čo vidím ako negatívum - súčasné deti sú kontinuálne organizované. Keď nie sú na krúžku, idú s rodičmi na nákup, do kina... Nechodia samé von, nevedia sa ani samé hrať. V školskom klube pri pobyte na školskom dvore sa iba bezcieľne prechádzajú, kopú alebo sa šermujú s palicami, majú to odpozerané z PC hier. Takže ich v rámci klubu učíme skákať škôlku či hrať iné kolektívne hry, loptové hry...

Ale zas sú v porovnaní s tými spred 30 rokov šikovnejšie a rozhladenejšie, nie?

Momentálne mám v triede tri deti, ktoré už v septembri prišli s tým, že vedia plynule

čítať. To bolo kedysi skutočne výnimočné. Niektorí dnešní rodičia robia chybu, že deti pripravujú vopred na školu a učia ich čítať. Ak si to ale žiadajú deti samé, alebo sa samé naučia čítať, je to v ich prospech. Záleží potom od učiteľa, ako ich dokáže zaujať.

Nenudia sa potom na vyučovaní?

Nie. Majú pred sebou knihu, ktorú si vybrali z triednej knižnice, čítajú si z nej, a súbežne sledujú aj Šlabikár. Potom nám z knihy prečítajú dajakú zaujímavosť, a tým rozširujú obzory aj svojim spolužiakom.

Ostatné deti nie sú pod tlakom, že sú za nimi pozadu?

Tieto deti to ešte takto nevnímajú. Berú ich ako tých múdrejších kamarátov. Skôr si myslím, že to viaceré deti motivuje a v januári už vedeli plynule čítať viacerí.

Mnoho budúcich prvákov je teda šikovnejších. Zvyšili sa v priebehu rokov aj nároky na dieťa nastupujúce do prvej triedy?

Sú stále rovnaké. Dieťa musí vedieť počítať do šiest, poznať farby, geometrické tvary, malo by vedieť napodobniť tvary - či už písané alebo tlačene písané, aj keď ich nevie prečítať. Kritériá zostali, ale do školy prichádzajú

deti, ktoré to už všetko perfektne vedia.

Nie je potom prvá trieda pre ne ľahšia ako kedysi?

Áno, aj nie. Momentálne razia rodičia trend: čím viac krúžkov, tým úspešnejšie dieťa. Poznáam prvákov, ktorí majú tri krúžky denne! Deti chodia do školy unavené, odspia si to tu, lebo vedia, že poobede ich čakajú ďalšie povinnosti. Rodičom radím, že je lepšie, ak má prvák maximálne dva krúžky za týždeň - jeden pohybový, jeden pokojný, a úplne stačí, ak sú v rámci školy.

Pokiaľ ide o samotné vyučovanie, písanie dnes robí deťom väčší problém. Kedysi deti veľa kreslili a maľovali, čo súčasne deti nerobia. Ťukajú do tabletov, mobilov a ich jemná motorika sa nerozvíja. Takže sa trápime s písmenkami. Kedysi to šlo podstatne ľahšie. Dnešní deti majú nesprávny úchop pera či ceruzky, nevedia správne sedieť na stoličke... Napriek tomu

sa napokon všetky naučia písať. Dnes však rodičia netrvali na tom, aby bolo ich písmo také krásne ako kedysi. Uspokoja sa aj s tým, že to vyzerá ako-tak. A potom prídu deti do vyššieho ročníka a nedá sa po nich nič prečítať.

Deti sú dnes síce šikovnejšie, napriek tomu počas zá-

▲ Andrea Mečárová chcela byť učiteľkou odjakživa. V súčasnosti učí tridsiaty rok. Vyrastala v Petržalke, po rokoch sa do „svojej“ mestskej časti opäť vrátila. Z detstva si pamätá, že na petržalských školách nebolo výnimočné mať v škole aj I.I!

pisu dost rodičov požiada o odklad. Oprávnené?

Občas si chcú rodičia odkladom školskej dochádzky uľahčiť prácu, najmä, keď majú súčasne menšie dieťa a boja sa, že nebudú mať dostatok času venovať sa prvákovi. Alebo v prípade striedavej starostlivosti. Rodičia žiadajú odklad, lebo si chcú vyriešiť právne záležitosti, občas sa nevedia zhodnúť, kde bude chodiť dieťa do školy, aké voliteľné predmety či krúžky bude navštevovať. Lenže o odklade nerozhodujú rodičia, ale zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a pediater a v konečnom dôsledku riaditeľ MŠ.

V prípade nezrelosti to neplatí?

Psychológ neraz odporučí odklad, ale rodičia odporúčanie poradne na zápis neprinesú a zamlčia ho. Ich deti sa potom v prvej triede veľmi trápia. Sú neposedné, s roz-

tím, ktorý dokáže s takými deťmi pracovať. V našej škole hneď od začiatku septembra učia takéto deti metódou podľa Elkonina. Moja skúsenosť je, že sa po polroku tieto deti vyrovnajú ostatným.

Dnes si rodičia vyberajú školu aj podľa inovátnych metód výučby, ktoré ponúka. Školy ich na to doslova lákajú. Aký je váš názor napríklad na spojené písmo, ktoré sa dnes zavádza aj na bežných verejných školách?

Je jednoduchšie pre deti a v podstate aj ja ním píšem. Napriek tomu som odporca Comenia Scriptu, ale nie kvôli písmu samotnému. Keby sa rozhodlo, že sa bude učiť na všetkých verejných školách na prvom stupni, v poriadku. Ale si predstavte, že dieťa sa učí v jednej škole Comenia Script a presťahuje sa. Príde do inej školy, nepozná „ich“ písmená a musí sa ich doučať. To isté platí pre Hejného metódu vý-

učby matematiky. Dieťa náhle skočí do úplne iného systému výuky. Som zástancom toho, aby bola výučba vo verejných školách jednotná.

Známkovanie, resp neznámkovanie na prvom stupni je jednotné?

Nie, záleží od školy, ako si to schváli. Robila som v škole, kde sme mali slovné hodnotenie až po štvrtú triedu, ale

Zápis je niekedy problém skôr pre rodičov

„Ak vyplňate elektronickú prihlášku, použite diakritiku, nie ako ste zvyknutí písať v mobile,“ upozorňuje na častý problém pri zápise Andrea Mečárová a dodáva, že všetky potrebné informácie o zápise nájdu rodičia na webe príslušnej základnej školy.

Trvdí, že klasické zápisy detí do prvej triedy, kedy sa od dieťaťa žiadalo, aby napočítal do šiest, ukázal číslo 1,2,...6, nakreslil 6 jabĺčok a vymaľoval štyri, sú už vďaka povinnej predškolskej výchove skôr for-

aj tam, kde bolo slovné hodnotenie len u prvákov. Teraz som na škole, kde sa niektoré predmety známkujú a niektoré majú len slovné hodnotenie.

Trošku chaos. Ktorý typ preferujete vy?

Hneď po vysokej škole som učila na ZŠ Hlboká. Tam sme používali slovné hodnotenie. O počítači sme vtedy nesní-

vali, takže slovné hodnotenia písané rukou pre tridsať detí dvakrát do roka, to bola pre učiteľa tortúra. Ale dnes to nie je problém. Ja som za, ale rodičia si pýtajú hodnotenie známkam.

Vidíte, a ja som si myslím, že rodičia budú radi, že deti majú bez známok pohodovejší život.

Záleží od rodičov. Malé deti

hodnoteniu nerozumejú, na vysvedčení chcú jednotku nie kvôli sebe, ale preto, že mama a babka sa potešia. Niekedy mám pocit, že vysvedčenie je viac pre rodičov ako pre deti. Uvidíme, ako sa napokon vyvinie hodnotenie podľa novej kurikulumnej reformy, ktorá sa chystá v školstve od septembra 2026, ale viaceré školy ju už testujú dnes. (in)

foto: in, ZŠ Pankúchova

farby, drží správne ceruzku. Pri zápise je aj odborný tím, ktorý v prípade potreby odporučí rodičom, aby od

apríla do septembra ešte navštívili logopedičku alebo absolvovali psychologické vyšetrenie.“

Denné centrum BAOBAB

20%

PODPORTE NÁS DAROVANÍM

Pomôžte nám vytvárať podnetné prostredie pre deti s viacnásobným znevýhodnením

Názov: Baobab o.z.
IČO: 42414610

www.centrumbaobab.sk/darujte-2

▲ Chodník od uzavretého pešieho podchodu popod Dolnozemsú cestu pri privádzaci k Prístavnému mostu po Starú školu (dnes materská škola pri Ekonomickej univerzite)

Nový chodník používajú nielen chodci a cyklisti, ale aj autá.

▲ Chodník od Starej školy (dnes materská škola pri Ekonomickej univerzite) k Dolnozemskej ceste

„Žijem pri Ekonomickej univerzite a nerozumiem, prečo sme robili Dolnozemsú od zastávky Prístavnému mostu. Ja tam veľký pohyb občanov Petržalky nevidím. Ale zaujíma ma skôr areál EU, prečo bola mestskou časťou urobená privádzacia cesta od Májovej ulice k EU, ktorá je podľa mňa v areáli univerzity? Aký k nej máme vlastnícky vzťah? Ďalšia cesta od starej školy k uzatvoreniu podchodu na Dolnozemskej. Je tam nádherná 4-metrová asfaltová cesta, ktorá nikam nevedie. Tomu tiež nerozumiem. Kto z obča-

nov Petržalky bude využívať túto komunikáciu?“ pýtal sa poslanec na zastupiteľstve. „To naozaj nemáme v Petržalke nič dôležitejšie na opravu ako tento chodník, ktorý bude slúžiť len zamestnancom EU, aby mali kde parkovať? Aký zmysel malo opraviť chodník, ktorý neslúži nikomu?“ V kompetenciách týkajúcich sa chodníkov je chaos. Pred pár týždňami sa kvôli tomu uskutočnilo aj stretnutie zástupcov Petržalky a magistrátu, „avšak nedošlo na základe jej zvyčajného využitia stáva miestnou cestou III. alebo IV. triedy.“ MČ Petržalka preto vníma tieto komuni-

Opravené trasy pri Ekonomickej univerzite

Zbytočná či užitočná oprava chodníkov?

Kto jazdí na bicykli po hrádzi, zrejme zaregistroval opravenú asfaltku od Prístavného mostu smerom k Ekonomickej univerzite. Poslanec Marek Tydor na miestnom zastupiteľstve kritizoval mestskú časť, že urobila zákazku pre EÚ. „Keď sa prejdem po Petržalke, vidím tu priveľa rozbitých chodníkov na to, aby sme riešili práve tieto úseky,“ uviedol. Miestny úrad nesúhlasí.

formovala nás hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. To je aj prípad chodníkov pri Ekonomickej univerzite. „Nachádzajú sa síce na pozemkoch vo vlastníctve univerzity, avšak nie sú evidované ako súčasť listu vlastníctva Ekonomickej univerzity. Tieto komunikácie majú charakter účelových ciest,“ uviedla hovorkyňa. „MČ zastáva nápor, že ak nepišlo k určeniu komunikácie v primeranej lehote, účelová cesta sa na základe jej zvyčajného využitia stáva miestnou cestou III. alebo IV. triedy.“ MČ Petržalka preto vníma tieto komuni-

kácie ako miestne cesty v jej správe. Chodník vedúci popri Dolnozemskej ceste zas spĺňa kritériá miestnej cesty IV. triedy, keďže je od vozovky oddelený pásom zelene. „Na základe tohto faktu MČ Petržalka zastáva postoj, že ide o miestnu cestu v jej správe, pričom v súlade so štatútom hlavného mesta má povinnosť zabezpečiť jej údržbu,“ uviedla Mária Halašková. „Vzhľadom na dlhodobé neriešený zlý stav povrchu tejto komunikácie MČ Petržalka v roku 2024 pristúpila k obnove jej obrusnej vrstvy.“

(in)
foto: in

► Pokračovanie zo strany 1

„Máme síce nové schránky a čipy hádam všade – do brány, do výtahu, do pivnice..., máme síce kamery a nové výťahy, ale pozrite sa na tie steny vedľa nich,“ musím im dať za pravdu, že to vyzerá akoby ten moderný výťah presunuli v priestore aj v čase. Omylom.

Dom na Medvedovej totiž zostáva v minulom storočí, hoci s prvkami súčasnosti. Napríklad pri rekonštrukcii garžóniek na poschodiach fahali káble cez staré chodbové dvere tak, že jednoducho odstránili jednu sklenú výplň. „Druhá sa rozbila pri prestavbe, už to nechali tak,“ konštatuje Marie Halešová a ukazuje na visiace káble. „V peknom dome by to tak robotníci nenechali.“

„Prerobené garžónky majú nové okná, jadrá, kúpelne, aj sietky proti holubom na lodžii. Mne praskajú steny, v kúpeľni aj cez kachličky a balkón sa mi rozpadá pred očami,“ pokračuje. „A do toho nám bez diskusie oznámili,

že od januára budeme platiť mesačne o 20 percent vyššie nájomné plus 30 eur za vrátnicu (funguje od minulého leta) a 10 eur mesačne za dezinfekciu. Pri nájme cca 160 eur mesačne ide o citelné sumy. Nám pribúdajú poplatky, príkazy a hrozby pokút, návštevy treba zapisovať na vrátnici do knihy, takže sa tu cítime ako na internáte, ale reálne zlepšenia nevidíme.“

Fakt je, že všetci nájomcovia museli na začiatku tohto roka podpísať nové nájomné zmluvy, ktoré obsahujú viaceré opatrenia a sankcie v prípade porušovania zmluvných podmienok. „Rozumieme, že akékoľvek zvyšovanie cien aj sankcií je nepopulárnym riešením a že zodpovední nájomcovia doplácajú na nezodpovednosť jednotlivcov, avšak teraz nám neostáva nič iné, ako pristúpiť k týmto opatreniam,“ vysvetľuje Mária Halašková a dodáva aj príklad. Nedávno úrad zistil, že niekoľko bytov nájomcovia podnájmali ďalším osobám, bez súhlasu samosprávy a za

▲ Obnovené garžónky sú určené pre učiteľov, zdravotníkov alebo matky s deťmi v núdzi. Ich rekonštrukciu financuje mestská časť zo svojho rozpočtu.

▲ Káble natiahnuté cez sklenú výplň dveri

▲ Výťahy nové, stena stará.

vyššie poplatky. Byty museli odovzdať.

Čipy vyriešili aj zosnulých, o ktorých sa nevedelo

Podľa slov hovorkyne si menšie opravy v bytoch nájomca hradí sám, mestská časť zabezpečuje opravy väčšieho rozsahu. Aj v ich bytoch. „Tieto opravy by mali byť hrazené z fondu opráv, avšak tieto peniaze málokedy pokryjú všetky náklady spojené s prácami, a to aj napriek zvýšenému nájmu. MČ tak práce často hradí zo svojho rozpočtu,“ hovorí a zdôvodňuje tým aj aktuálne zvýšenie nájomného.

Každý byt má najnovšie platiť ďalších 30 eur mesačne za služby vrátnice. To je 7 500 eur mesačne. Je to adekvátna suma? „V porovnaní so súkromnou bezpečnostnou službou, ktorá by MČ vyšla na 210-tisíc eur/rok, čiže cca 17-tisíc eur/mesiac, je spomínaných 7500 eur mesačne – 90-tisíc eur ročne – určite adekvátna suma,“ tvrdí Mária Halašková. „Snažili sme sa nájsť čo najvhodnejšie podmienky najmä s ohľadom na preťaženie miestnych obyvateľov. Služby vrátnice využijeme 24/7 z dôvodu zvýšenej kontroly a bezpečnosti, ktorá je v bytovom dome potrebná.“

Aj sami nájomníci priznali, že sa vďaka regulovaniu vstupu citelne obmedzil pohyb nežiaducich osôb, ktoré sa často v priestoroch zdržiavali nelegálne, alebo tam vykonávali kriminálnu činnosť.“

Pred zavedením služby vraj nebolo možné kontrolovať, kto do objektu vstupuje legálne. Magnetické čipy si obyvatelia nechali množiť a rozdávali ich svojim známym. „Čipy sa používajú aj naďalej, sú rozlíšené podľa práce často hradí zo svojho rozpočtu,“ hovorí a zdôvodňuje tým aj aktuálne zvýšenie nájomného. „Čipy sa používajú aj naďalej, sú rozlíšené podľa práce často hradí zo svojho rozpočtu,“ hovorí a zdôvodňuje tým aj aktuálne zvýšenie nájomného.

Problém s ploštícami trvá, do bytov sa vlastník nevie dostať!

„Problém s ploštícami sa z dôvodu nízkych hygienických štandardov a ignorácie pokynov vlastníka táhá s obyvateľmi už niekoľko rokov. Mestská časť sa ho sna-

ží intenzívne riešiť a počet ploštíc klesol podľa našich pravidelných kontrol o polovicu,“ uviedla hovorkyňa. „Žiaľ, úplne vyriešenie si vyžaduje dlhší čas a spoluprácu obyvateľov. V bytovom dome zabezpečujeme dodávateľsky niekoľko kôl dezinfekcie – ročne 3 postreky, pričom ich posledné dva roky Petržalka finančne vykryla zo získaného nájomného (1 kolo postreku stojí až cca 18-tisíc eur). Prvé kolo dezinfekcie v tomto roku je naplánované na 17.3., o čom budú obyvatelia bytovky riadne informovaní.“

Postrek proti plošticiam je účinný iba v prípadoch, ak ľudia spolupracujú a dodržiavajú pokyny vlastníka – mestskej časti. Jej pracovníci sa však podľa hovorkyne do väčšiny bytov nevedia dostať, lebo im nájomcovia odmietajú otvoriť! „Niektorí majú navyše v chodbách uskladnené kopy oblečenia alebo veci z kontajnerov, nedávno sme riešili prípad chladničky, ktorá bola plná švábov a ploštíc,“ dodáva.

Podľa Márie Halaškovvej sa napriek poslednej informácii kvalita bývania na Medvedovej po zásahoch samosprávy zlepšila. Lepšie si nepredstavovať, ako to muselo vyzeráť predtým. (in)

foto: in

DONGFENG

Druh paliva: Benzin
Prevodovka: DCT 7 stupňová
Max. výkon: 130 kW
Max. krútiaci moment: 260 Nm
Rozmery (d/š/v): 4850/1900/1715 mm
Pohotovostná hmotnosť: 1550 kg
Počet miest: 7 (2+2+3)
Kombinovaná spotreba: 6,8 l

MOTOR PARTNER s.r.o.
Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava
www.motorpartner.dfmotor.sk
dongfeng@motorpartner.sk
+421 915 595 426

U-TOUR Variabilné 7-miestne MPV
Cena vozidla už od 32 990 € s DPH

Centrum Bratislavy sa rozšíri do Petržalky. Nové Lido má aktualizovaný územný plán

Viac ako desaťročný proces aktualizácie územného plánu pre Celomestské centrum Petržalka, ktorého súčasťou je aj Nové Lido, je vo finále. Po hlasovaní Mestského zastupiteľstva môže na pravom brehu Dunaja vzniknúť kvalitné a zdravé mestské prostredie a Bratislava sa stane kompaktným mestom na rieke, nielen mestom stojacim pri rieke.

Mestská štvrť Nové Lido pod vedením developera JTRE poskytne zmiešané územie s bývaním, potrebnou občianskou vybavenosťou, 20-tisíc pracovnými príležitosťami, veľkorysými a kvalitnými verejnými priestormi s dostatkom zelene a dobrým napojením na Petržalku, Staré Mesto a Ružinov. Vhodnou kombináciou funkcií tvorí mesto krátkych vzdialeností, kde majú obyvatelia a návštevníci všetko na dosah.

Nové Lido nadväzuje na historickú identitu miesta, zároveň má ambíciu stanoviť nový ekologický i komunitný štandard v rámci Slovenska aj celého stredoeurópskeho regiónu. Potvrdením záväzku rozvíjať územie priamo v srdci mesta udržateľne je aj získanie prvého stupňa certifikácie v prestížnom systéme BREEAM Communities International a cieľ dosiahnuť maximálnu možnú mieru uhlíkovej neutrality.

Dlhodobý plán rozvoja petržalského nábřežia

Rozšírenie celomestského centra Bratislavy na petržalský breh plánuje mesto dlhodobo. Prvá idea siaha už do obdobia po druhej svetovej vojne. Do Územného plánu Bratislavy sa Celomestské centrum Petržalka dostalo v roku 2006. Pri tvorbe územného plánu bolo vtedy zohľadnené, že územie medzi Starým a Prístavným mostom je jediné miesto, kde sa môže centrum Bratislavy rozšíriť na pravý breh Dunaja v priamom kontakte oboch brehov a prepojiť tak zatiaľ odtrhnutú zástavbu Petržalky s mestom. Ostatné časti pravého brehu totiž tvorí prírodné prostredie, ktoré územný plán rešpektuje.

Základný dokument rozvoja mesta teda počíta s výstavbou na tomto území už takmer 20 rokov. Za ten čas sa však prirodzene zmenili potreby a nároky mesta a jeho obyvateľov na mestský charakter prostredia, dostatok zelene a voľnočasových možností.

Preto začali odborníci pracovať na urbanistickej štúdiu, ktorej cieľom bolo aktualizovať územno-plánovaciu dokumentáciu.

Po verejnom prerokovaní sa v roku 2016 stala jedným z podkladov pre zmeny a doplnky územného plánu. Trvalo ďalších osem rokov tvorby štúdií, konzultácií, verejných diskusií a aktualizácií projektu na základe podnetov mesta, kým návrh zmien a doplnkov prešiel verejným pripomienkovaním a dostal definitívnu podobu. Jednotlivé dokumenty boli v danom čase zverejnené a prerokované podľa zákona.

Vybudovanie Celomestského centra Petržalka je v súlade s aktuálnymi svetovými trendmi rozvoja udržateľných miest tým, že nerozširuje mesto zaberaním voľnej krajiny, ale ide o urbanizáciu v hraniciach mesta, navyše o premenu brownfieldu. Vďaka centrálnej lokalite, množstvu občianskej vybavenosti a navrhovanému vybudovaniu nových peších a cyklistických prepojení, električkovej trate a prístupného terminálu železnice a mestskej hromadnej dopravy s utlmením individuálnej automobilovej dopravy vnútri územia prispeje k tvorbe mesta krátkych vzdialeností a zníženiu emisií.

Zachová sa viac zelene

Aktuálne schválené Zmeny a doplnky 10 v územnom pláne Bratislavy teda nemenia zelené plochy na stavebné pozemky, ale hovoria o tom, ako stavať s ohľadom na súčasné potreby mesta a jeho obyvateľov a v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. Do územia vnášajú prevažne blokovú zástavbu, podobnú ako pri Jakubovom alebo Dulovom námestí, ktorá je predpokladom kvalitnejšieho mestského prostredia. Popri zvýšení intenzity zástavby zároveň v ešte výraznejšej miere zvyšujú podiel zelene.

Aktualizácia územného plánu umožní zachovanie prírodného charakteru inundačného pásma (medzi Dunajom a hrádzou), zachovanie a podmienky pre rozvoj vodáckych klubov a obnovenie kedysi obľúbenej pláže. S týmto cieľom bola v spolupráci s vodákmi pôsobiacimi v tomto území vypracovaná Štúdia športovo-rekreačnej zóny Lido. Pôvodný územný plán s tým, naopak, nepočítal a výraznú časť inundačného územia stanovil pre realizáciu obtokového kanála a umiestnenie občianskej vybavenosti, čo by znamenalo masívny výrub stromov.

Územie medzi hrádzou a Einsteinovou ulicou, medzi Starým mostom a Mostom Apollo, kde je plánovaná výstavba, má dnes z veľkej časti charak-

ter brownfieldu s viacerými priemyselnými areálmi a z veľkej časti nie je prístupné širokej verejnosti. Premena územia na novú centrálnu mestskú štvrť s viacerými parkami, námestiami a ďalšími verejnými priestormi a funkciami oživí, sprístupní a zatriktívni tento priestor pre ľudí a vytvorí zaujímavé možnosti pre trávenie voľného času a rekreáciu.

Návrh Nového Lida je výsledkom dlhodobej prípravy developera JTRE so špičkovými domácimi aj zahraničnými architektmi, urbanistami, krajinnými architektmi a konzultantmi v oblastiach spoločenskej zodpovednosti, udržateľnosti, ekológie, sociológie či zelených technológií. Projekt sa preto zameriava na bezemisné obnoviteľné zdroje energií, pričom v území je využiteľná predovšetkým energia zo zeme, vody a slnka. Využitie inovatívnych technológií sa pozitívne prejaví na komforte bývania a práce, príjmom a zdravom vonkajšom prostredí. Autormi urbanistickej štúdie sú Juraj Benetin s tímom z ateliéru Compass Architekti, na projekte spolupracujú aj architekti a urbanisti Jakub Cigler, Marko & Placemakers, Gehl Architects či GFL.

Mesto získa veľké investície

Zo Zmien a doplnkov bude profitovať aj mesto Bratislava. Zvýšenie intenzity zástavby vytvára ekonomické predpoklady na vybudovanie potrebnej mestskej infraštruktúry, na ktorú sa investori zaviazali vynaložiť takmer sto miliónov eur. Ďalších viac ako 75 miliónov eur investujú do verejných priestorov ako sú parky, centrálné námestie a mestský bulvár, promenáda či peší most cez Dunaj. Tieto investície idú nad rámec zákonného poplatku za rozvoj, ktorý prinesie samosprávam 26,5 milióna eur. Mesto tiež získa 97 nájomných bytov. Bratislavčania a návštevníci budú okrem verejných priestorov môcť využívať aj novú multifunkčnú halu pre kultúrne, spoločenské či športové podujatia.

S tým súvisí aj schválená zámena pozemkov. Jej hlavným princípom je zachovanie pôvodného stavu pozemkového vlastníctva. Aktualizácia územno-plánovacích dokumentov tak nespôsobí žiadnej zo strán ujmu ani prospech na úkor druhej strany. Zmyslom zámen pozemkov nie je zvyšovanie hodnoty pozemkov vo vlastníctve investorov ani Hlavného mesta. Dodržiava sa obvyklý princíp, keď komunikácie a verejné priestory vlastní verejný sektor – mesto alebo obec – a ich správu a údržbu pokrýva z daní a poplatkov od ich používateľov, ktorých do danej lokality prinesie nová výstavba. Zároveň mesto získa na náklady developerov scelený pozemok pre výstavbu základnej školy. ■

Bratislava získa vďaka zmene územného plánu Celomestského centra Petržalka:

Mestskú infraštruktúru v hodnote **96 miliónov eur**
Verejné priestory v hodnote **76 miliónov eur**
Poplatok za rozvoj vo výške **26,5 milióna eur**
+35,5 % väčšiu plochu zelene oproti pôvodnému územnému plánu
97 mestských nájomných bytov
20 000 nových pracovných miest

Zdroj: JTRE

ZŠ Černyševského - pred vstupom do školy majú cikcak/ drop off pre autá, ale tam nie je možné pre zábradlie vystupovať.

Situácia sa nezlepšila, tvrdia školy z projektu Mesto pre deti

Magistrát nedávno zverejnil, že ďalších 20 škôl čaká v rámci pokračovania projektu Mesto pre deti úpravy, aby ich okolie bolo bezpečnejšie. Pýtali sme sa dvoch petržalských škôl, ktoré sa v roku 2023 ocitli v pilotnom výbere, či sa im vyriešila bezpečná dostupnosť detí do zariadenia. „Situácia sa nezlepšila,“ zhodli sa obe.

V pilotnom projekte z roku 2023 bolo zapojených 12 škôl, z toho dve petržalské – ZŠ Budatínska a ZŠ Černyševského. Pre obe Metropolitný inštitút Bratislava vytvoril 60-, a 70-stranový Plán mobility, v ktorom na základe participácie mapoval dopravu či bariérovosť a navrhol aj opatrenia smerujúce k zlepšeniu aktívnej mobility.

Keďže magistrát ohlásil pokračovanie projektu s ďalšími 20 školami, zaujímalo nás, ako sú spokojné tie petržalské z pilotného projektu. „V rámci projektu Mesto pre deti sa urobil spomalovač pri prízadovej ceste do školy. V okolí školy sa osadili miesta na sedenie pre deti a namalovali farebné značky na hry a orientáciu. Situácia sa nezlepšila, prízadová cesta do školy je veľmi zaťažená hlavne v ranných hodinách v čase 7.30 - 7.55, možno by bolo vhodné uvažovať nad novým výjazdom z parkoviska pred bytovými domami,“ napí-

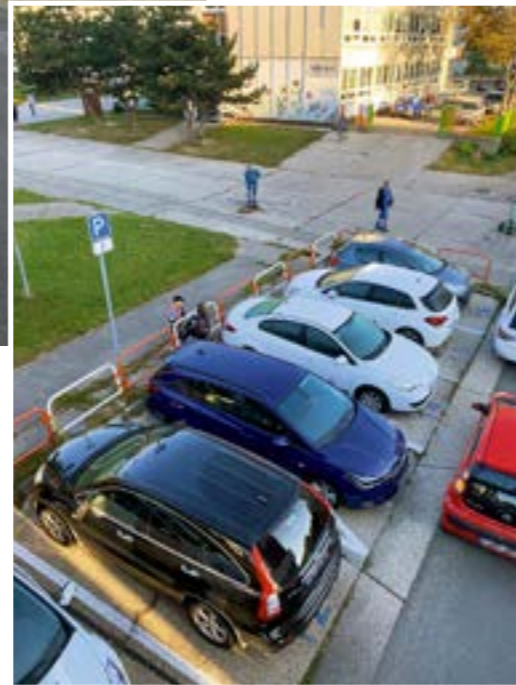
sala nám riaditeľka ZŠ Budatínska Marta Režnáková. „Projekt „Ullice pre deti“ v spolupráci s MIB a hlavným mestom BA sa u nás realizoval v roku 2023, ale odvtedy sa v okolí školy bezpečnosť nijako zásadne nezlepšila,“ reagovala asistentka riaditeľky ZŠ Černyševského Martina Patko. „Čo evidujeme je zorganizovanie križovatky pomocou zábran na Muchovom

námestí, križovatka je oveľa prehľadnejšia a o to bezpečnejšia pre chodcov a vytvorenie jednosmernej cesty pred školou. V blízkom okolí školy sa nevytvorilo státie pre autá, ako sa intenzívne o tom hovorilo, ktoré prinášajú/odnášajú deti do/zo školy. O parkovisku vzdialenom cca 120 m od školy, ktoré je celé dni takmer prázdne sa taktiež veľa povedalo, že ak by sa uvoľnilo

pre autá zamestnancov školy, mohol by sa vrátiť outdoor späť pre žiakov. A zároveň by ho do istej miery využívali aj rodičia, ktorí prinášajú deti do školy z väčšej diaľky a nevznikali by pred školou v exponovaných časoch kolízne situácie. Zatiaľ sa nič nepohlo ani v tejto veci.“

Doplnila, že pred vstupom do školy majú cikcak/ drop off pre autá, ale tam nie je možné

Kedysi vozili rodičia deti autom doslova až pod schody budovy školy na Černyševského. To už sa dnes nedeje, ale problém pretrváva. Na základnú školu Černyševského dochádza až 37 % detí autom, čo najmä ráno výrazne ovplyvňuje dopravnú situáciu pred školou.

pre zábradlie vystupovať. „Deti vystupujú do cesty a je to pre ne nebezpečné. Koncom minulého roka sme mali stretnutie so zástupcami MČ a Hlavného mesta v tejto veci. Bolo by treba buď odstrániť niektoré segmenty, alebo posunúť zábradlie, alebo ho nahradiť iným zahradzovacím zariadením, cez ktoré budú môcť deti vystupovať opačným smerom, teda k škole a nie do cesty.“ Dodala tiež, že chýbajú miesta na 10-minútové státie rodičov. „Navrhli sme, že ideálne by bolo vyhradiť kolmé státie medzi vchodom do areálu a nadchodom (6 miest, odporúčame vyhradiť v čase 7:30 – 8:00 a 14:00 – 17:00). Čakáme, na ktorom z navrhovaných riešení sa dohodne MČ a Hlavné mesto.“

Ako je spokojný magistrát?

„Participatívny proces bol pri oboch školách ukončený a jeho výstupom sú nielen konkrétne úpravy, ale aj koncepčný materiál: školský plán

mobility. Čo sa týka konkrétnych úprav pri školách, viaceré sú už zrealizované, niektoré sa pripravujú,“ uviedol hovorca magistrátu Peter Bubla.

Pomohli podľa magistrátu zrealizované zmeny k väčšej bezpečnosti detí? „MIB ešte čaká na realizáciu zmien, preto evaluácia ešte neprebela. Avšak už prišla veľmi pozitívna spätná väzba na úpravy pri ZŠ Černyševského od riaditeľky školy. Pri oboch školách je v pláne dotazníkový prieskum po ukončení všetkých zmien,“ dodal hovorca s tým, že evaluácia znamená zhodnotenie samotného procesu, teda zisťovanie, či všetky riešenia priniesli to, čo mali. „Je posledným krokom v celom procese, ktorý sa realizuje až po ukončení všetkých zmien v lokalite. Vzhľadom na ešte prebiehajúce procesy u oboch petržalských škôl nás tento krok ešte čaká.“

Podľa slov hovorca pri škole Budatínska MIB zrealizoval stavebnú úpravu – doplnenie priebežného chodníka, ktorý upokojuje vjazd do slepej ulice ku škole. „Zároveň sa čaká

Podľa riaditeľky ZŠ Budatínska je prízadová cesta do školy naďalej veľmi zaťažená hlavne v ranných hodinách v čase 7.30 - 7.55. „Možno by bolo vhodné uvažovať nad novým výjazdom z parkoviska pred bytovými domami,“ tvrdí.

na realizáciu širšieho projektu organizácie dopravy, ktorý priniesie potrebné zlepšenie bezpečnosti, konkrétne pôjde o drop-off zónu na hlavnej ulici aj bezpečnejší priechod pre chodcov vďaka bezpečnostnému ostrovčeku. To by sa malo značiť v priebehu jari.“

Na ZŠ Černyševského prebehla úprava križovatky Farského - Muchovo námestie. „Radikálne sme skrátili priechody pre chodcov a doplnením bezpečnostných ostrovčekov umožnili príjemnejší a bezpečnejší pohyb pre peších. Užší dopravný priestor prirodzene spomaluje vozidlá, a tak je križovatka bezpečnejšia pre všetkých. Mesto taktiež pracuje na zmenách súvisiacich s električkovou zastávkou Farského – už čoskoro bude prestupovanie medzi jednotlivými linkami MHD rýchlejšie a (hlavne) bezpečnejšie. Väčšina komunikácií v okolí ZŠ Černyševského je však v správe mestskej časti. Snažili sme sa všetky identifikované problémy mestskej časti odprezentovať, prebehlo aj stretnutie pred školou

s kolegami z dopravného oddelenia miestneho úradu Petržalka a pani riaditeľkou školy. Ďalšie kroky sú na strane miestneho úradu.“

Čo na to petržalský úrad?

„Návrh mesta nie je možné z dôvodu ochrany najzraniteľnejšej skupiny chodcov – detí uskutočniť,“ uviedla hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. „Odôvodnenie sme magistrátu zaslali mailom 17. 12. 2024. Do dnešného dňa mesto na túto skutočnosť ne-reagovalo. Navrhli sme, aby mesto vyčlenilo na bezpečné parkovanie spevnenú plochu pri škole, pri ihrisku. Na základe uvedeného uvádzame, že ďalšie kroky sú na strane mesta.“

K návrhu riaditeľky ZŠ Černyševského k chýbajúcim miestam na 10-minútové státie rodičov, Petržalka uvádza: „V tejto oblasti je zavedený celomestský parkovací asistent PAAS, správca systému je Bratislava. Preto je potrebné, aby s touto úpravou súhlasil správca PAAS.“

Úrad sa vyjadril aj k parkovisku, ktoré je neďaleko školy a býva prázdne: „Sprístupnenie plochy sme predniesli na spoločnom stretnutí v decembri 2024. Plocha nie je v správe našej MČ, preto je riešenie takisto v gescii Bratislavy,“ dodala Mária Halašková. (in) foto: Magistrát, Matúš Husár, ac

Projekt Mesto pre deti má ambíciu robiť okolie škôl bezpečnejšie pre deti. Ako vzor dáva premeny priestoru pred školami na Vazovovej a Mudroňovej. Medzi 20 novými vybranými školami pre rok 2025 je aj Spojená škola Gerceňová. „Pred školou – najmä pred vchodom do školského klubu detí je najväčší problém v nedostatočnej pešej infraštruktúre a premávke út, ktoré privádzajú deti a následne odchádzajú,“ napísala nám riaditeľka školy Helena Jánošíková.

Ďalšia hala?

Športové zariadenia Petržalky plánujú v budúcnosti v bývalej kotolni vytvorenie športovej haly Šintavská.

„Je to jeden z možných projektových zámerov Petržalky,“ potvrdzuje hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. „Prvotná verzia bola myšlienka vytvorenia zimného štadióna (veľkosť labodovej plochy ako v OC Avion). V súčasnosti sa uvažuje o športovej hale (telocvičňa), ktorá by poskytovala zázemie hlavne pre typické halové športy a slúžila by najmä pred verejnosť.“

Rekonštrukcia má byť finan-

covaná z externých zdrojov, na základe Žiadosti o poskytnutie príspevku v rámci programu „Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry“ vyhláseného Fondom na podporu športu. „V súčasnosti riešime stavebné povolenie a externé zdroje z FNPŠ,“ dodala hovorkyňa s tým, že tento rok reálnosť majú iné projekty. (in) foto: Matúš Husár, google

APOKALYPSIS III Sedem poľnic Božích súdov

PREDNÁŠA
Mgr. Pavel Moudrý
vždy o 18:00 hod.

- 5.3. Ako súvisia poľnice a modlitba?
- 12.3. Prvé štyri poľnice – čiastočné Božie súdy
- 19.3. Piata poľnica – hybridné kobylky
- 26.3. Šiesta poľnica – desiví jazdci
- 2.4. Obrovský anjel s malým zvitkom
- 9.4. Smrť a vzkriesenie dvoch svedkov
- 16.4. Siedma poľnica – kráľovstvo večnosti prichádza

Wolkrova 4 | BA – Petržalka | tel.: 0907 630 349 | bratislava.dotknisaneba.sk

VÝKUP MINCE - BANKOVKY

0902 168 083 www.horinka.sk

Za deň raz vyzbieral až 620 ohorkov z cigariet!

„Pred domom na Námestí Hraničiarov 8b, robí poriadok už dlhé roky 83-ročný pán Ivan Chmelík,“ napísal nám do redakcie Ivan Václavík. „V okolí jeho bydliska (až po zastávku autobusov 83, 88, 95) je vždy poriadok, tam nenájdete papiere alebo iné odpadky.“ Pán Chmelík je ďalšou z malých celebrít Petržalky, ktorú vám radi predstavujeme.

Pán Chmelík prichádza na naše stretnutie aj so špeciálnym „štipcom“ na palici, vďaka ktorému dokáže zbierať aj ohorky z cigariet. „Stojí nejakých päť eur. Toto je už môj štvrtý,“ hovorí s úsmevom a dodáva, že keď to raz ráta, vyzbieral za deň 620 ohorkov!

BEZ STAROSTLIVOSTI

Rád by som mal nasledovníkov

Ivan Chmelík býva v Petržalke 16 rokov a tvrdí, že je tu veľmi spokojný. „Do mesta by som sa už nevrátil,“ smeje sa. Bývalý slovenský cyklistický reprezentant, ktorý dlhé roky trénoval aj mladých cyklistov, je scestovaný človek. „V Nemecku som videl, ako sa tam ľudia starajú o svoje životné prostredie. Záležalo na ňom obyvateľom aj domovníkovi.“

Sám kedysi robil domového správcu. „Mali sme dokonca fond, z ktorého šiel symbolický príspevok pre človeka, ktorý nám upratoval bezprostredné okolie domu,“ spomína.

Trápilo ho, ako to vyzerať na Námestí Hraničiarov a chcel to zmeniť. „Asi pred siedmimi rokmi som zašiel za naším správcou, či by sme podobný príspevok nezaviedli aj v našom dome. Neuspel som. Požiadal som teda aspoň mestskú časť o osadenie koša pri chodníku a začal upratavať sám.“

Aj okolo koša, ktorý si vyžiadal. Keď sa totiž naplní, ľudia nechávajú odpadky bez problémov aj vedľa neho. „Je to aj preto, že niekomu sa nechce ísť až ku kontajneru a svoj odpad z domácnosti hodí rovno sem.“

Ukazuje mi „svoju oblasť“ upratovania. Od trávnik pred domom, až k zastávke autobusov. „Pozrite, tu už nezberám. Vidíte ten rozdiel?“ pýta sa ma. Vidím. A markantný. Jeden trávnik čisto zelený, druhý plný „bielych flakov“. „Na týchto miestach zbieram neporiadok každý druhý deň, pravidelne ich čistím. Keď už nebudem vládnuť,“ pokračovať, verte, že si ľudia všimnú ten rozdiel.“

Každý druhý deň vezme z garáže dve vedrá a vyberie sa na hodinu, niekedy aj na hodinu a pol, von. „Kedysi som mal taký peší okruh,

„Keď už nebudem vládnuť upratať, verte, že si to ľudia všimnú,“ hovorí Ivan Chmelík.

S PRAVIDELNOU ÚDRŽBOU

ktorý som kvôli pohybu denne absolvoval, teraz zbieram odpadky. Nezdá sa to, ale je to namáhavé. Niekedy cítim aj križku. Ale je to moje hobby a som rád, že som vonku a mám pohyb. Mám z toho radosť. Niekedy aj kričím po strihák, aby boli pekné,“ pokračuje.

Občas sa pri ňom ktosi pristaví, pochváli ho... „Občas sa niekto pýtajú, koľko za to beriem. Už to mám natrénované. Hovorím, choďte sa prihlásiť, 600 eur dostanete,“ spomína ľudí, ktorí vidia, že upratuje, pozerajú naňho

a vzápätí mu odhodia ohorok doslova pod nohy.

„Som rád, keď stretnem podobného nadšenca ako som ja. Napríklad pri Braníku som jedného zastavil. Zhodli sme sa, že je nás stále málo. Keby nás bolo viac, Petržalka by vyzerala lepšie. Rád by som bol, keby som mal nejakých nasledovníkov,“ dodáva Ivan Chmelík.

Máte vo svojom okolí človeka, ktorý robí vaše životné prostredie krajším? Napíšte nám o ňom. Radi ho predstavíme na stránkach našich novín.

(in) foto: in

Mestské lesy rozširujú svoju správu o nové územia v Petržalke

Pod správu Mestských lesov v Bratislave pribudli lesy v okolí Veľkého Draždiaka a Dostihovej dráhy v Petržalke. Prvé zmeny už vidno.

ako napríklad železný kôň. Táto technológia je šetrná k pôde a minimalizuje ekologické dopady, pretože

nezanecháva hlboké vyjazdené kolaje,“ informoval nás petržalský poslanec Adam Sarlós. „V rámci skvalitňo-

vania rekreačných možností budú pri horárni pri Malom Draždiaku čoskoro osadené nové drevené lavičky, vznikne nový hravý priestor pre deti a pribudne aj stánok s kávou, kde si návštevníci budú môcť oddýchnuť a občerstviť sa.“

(pn) foto: cs

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Opustená motorka

Už celé roky prechádzam okolo zaparkovanej motorky na chodníku pri Jankolovej v Ovsíšti. Z miesta sa nepohla, evidentne ju nikto nepoužíva. Nedávno ma nemilo prekvapila olejová škvrna, ktorá sa pod ňou zjavila. Možno tá bude konečne impulzom, aby sa týmto vrakom niekto zapodieval.

Vladimír

(pozn. red. „V zmysle zákona o cestnej premávke môžu na chodníkoch aj naďalej stavať a stáť bicykle, kolobežky s pomocným motorčekom alebo motocykle, avšak len na splnenia podmienky ponechania súvislej voľnej šírky chodníka najmenej 1,5 m. V tomto prípade však z motocykla na Jankolovej

ulici vytekajú prevádzkové kvapaliny, v dôsledku čoho dochádza k ohrozovaniu životného prostredia. Hliadka mestskej polície situáciu na mieste bezodkladne preverila a zadokumentovala. Prípadoch bol následne, v zmysle zákona o odpadoch, odovzdaný na doriešenie príslušnému správcomi komunikácie - mestskej časti Petržalka, ktorý je oprávnený ďalej konať (zabezpečiť odstránenie

vozidla ako aj zlikvidovať zostatky znečistenia),“ informovala nás hovorkyňa Mestskej polície hlavného mesta Barbora Krajčovičová.

Ak zbadáte opustené vozidlo, ktoré vykazuje známky vraku, neváhajte kontaktovať mestskú políciu prostredníctvom linky 159 alebo o situáciu informujte priamo správcu komunikácie - príslušnú mestskú časť alebo hlavné mesto.)

U psičkárov zatiaľ, bohužiaľ, víťazí ovocný sad

Som rada, že v našom okolí, na Šrobárovom námestí, pribudol legálny oplotený výbeh pre psov, ale obávam sa, že táto skutočnosť nič nezmení na enormnej oblube psičkárov chodiť venčiť svojich miláčikov do Mestského ovocného sadu. Je tam intimita, v lete tiež, dá sa tam posedieť na lavičkách... Hoci psy by mali byť len na vódkze, málokto to dodržiava a navyše, čo je aj najpodstatnejšie, chýbajú tam smetné koše. Výsledok potom vidíte nielen v ohradách na suché konáre... Oplotený výbeh nie je za-

tiaľ príliš útulný, chápem, že mu psičkári nedávajú prednosť. Dúfam, že bude o trochu prívitejšia a príbudnú aj koše. Hoci tie by mohlo mesto osadiť aj v ovocnom sade. Došť by to pomohlo.

Anna

(pozn. red. Ako informuje mestská časť na svojom webe, oplotenie výbehu s dvomi bránami je len začiatok – na jar pribudne nová tráva, výsadba troch nových stromov a aj mobilár, aby sa výbeh stal ešte príjemnejším.)

1.4. Ut: 19:00 **SOBÁŠNY LIST**
Martin Mňahončák, Soňa Norisová, David Hartl, Dominika Žaranová

27.4. Ne: 19:00 **FRIDA**
Katarína Ivanková, Tomáš Polonder, Marcel Ochranek, Mirka Galis Partová

28.4. Po: 19:00 **ŠIALENÉ POŽIARNIČKY**
V alternatívnych účinkujúcich: M. Ochranek, O. Ošavová, D. Žaranová, D. Szabo, M. Majerník, P. Bouček, J. Valocská, L. Vrabčičová, J. Hríba, E. Pečovský

27.5. Ut: 19:00 **LORDI**
Maroš Kramár - Peter Šimun - Jozef Vajda

16.6. Po: 19:00 **POZVÁNKA**
Báznivá komédia v trojke
Jozefina, Baboška, Mgr. Ladislav Štefančík

17.6. Ut: 19:00 **Milenec**
Účinkujú: K. Haydu, M. Galis Partová, D. Žaranová, M. Mňahončák, Soňa Norisová

23.6. Po: 19:00 **PENZIÓN PONORKA**
Účinkujú: Lukáš Vaculík, Jan Réval, Roman Štoka, Andrej Trásgenov, Lenka Lavičková, Jana Galisová, Hana Sršňová, Lukáš Masár, Petr Ertz, Jan Bouček, Peťr Kozák, Martina Paverová

24.6. Ut: 19:00 **SOBÁŠNY LIST**
Martin Mňahončák, Soňa Norisová, David Hartl, Dominika Žaranová

Teatro Bratislava s.r.o.
DK Ružinov, Ružinovská 28, 820 09 Bratislava
teatroba@teatroba.sk
www.teatroba.sk
+421 905 668 070
Predpredaj vstupeniiek Ticketportal
Hráme pre Vás v DK Ružinov!
2025

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

14. 3. 2025 • vychádzajú 31 rokov • číslo 3
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

YDÁVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel.: 0918 095 649, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inzerca: 0903 740 773, email: szedlarova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • TLAČ: MAFRA a.s., tlačiareň

MAFRAPRINT Olomouc • DISTRIBÚCIA: Red Post, s. r. o. PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Budatínsky hrad, neskôr prestavaný na zámok sa nachádza v Žiline na sútoku riek Váh a Kysuca.

Budatínsku ulicu pomenovali podľa hradu z 13. storočia

V Petržalke máme viac ako 20 ulíc nazvaných po hradoch, zámkoch a kaštieloch. Jednou z nich je aj Budatínska ulica v lokalite Lúky II, pomenovaná podľa zámku v Žiline. Spája sa s ním povest' o Kataríne, ktorú dal jej otec zamurovať vo veži Budatína.

Budatínska ulica je pomenovaná podľa Budatínskeho zámku. Do 1. apríla 1991 bola spolu s Vyšehradskou ulicou súčasťou Jakubovského ulice. Budatínsky hrad, neskôr prestavaný na zámok sa nachádza v Žiline na sútoku riek Váh a Kysuca. Pamiatka s najstaršími zachovanými časťami zo 14. storočia je písomne doložená už v 13. storočí. Roky v ňom sídli Považské múzeum. Ako strážny hrad vznikol v druhej polovici 13. storočia. Pôvodne kráľovskú pevnosť získal začiatkom 14. storočia Matúš Čák Trenčiansky a od roku 1487 bol novým majiteľom Budatína Gašpar Suňog, ktorý určoval ďalší stavebný vývoj hradu späť s po niekoľko storočí s jeho rodom. Renesančná úprava z roku 1551 spojila jednotlivé budovy podľa jednotnej architektonickej koncepcie. Za maďarského povstania 1848/49 cisárski vojaci v januári 1849 hrad zapálili. Požiar vážne po-

škodil stavebné konštrukcie a vnútorné vybavenie hradu. V roku 1870 hrad čiastočne opravili a využíval sa ako kasárne. Po vymretí Suňogovcov v roku 1798 sa majiteľmi hradu stali Čákovci, ktorí tu bý-

vali až do roku 1945. Posledná a najvýznamnejšia stavebná úprava, ktorá dala hradu dnešný vzhľad je z rokov 1922 až 1923. Budatínsky hrad, po rekonštrukcii sprístupnený od roku 2016, ponúka prehlad-

ku 2. a 3. nadzemného podlažia a veže. Na 3. podlaží sú inštalované expozície Dejiny Žiliny a Dobový interiér. Na 2. podlaží sa nachádza archeologická expozícia Pred hradbami, za hradbami. Je venovaná opiveniam a ich vývoju od praveku po neskorý stredovek.

(pn, wikipedia.org, visit.trencin.sk)

foto: shutterstock, Matúš Husár

Povest' o krásnej Kataríne

Známa povest' hovorí, že krásnu dcéru Katarínu dal jej otec zamurovať vo veži Budatína, pretože sa nechcela vydať za Jána Jakušitha, pána na Vršatci. Mala totiž tajného snúbenca mladého grófa Františka Forgáča. Aby si zachránila život, privoľila na svadbu so starým Jakušithom, ale ako sa dalo očakávať, bola mu neverná s Forgáčom. Keď to podvedený manžel zistil, počkal si so zbrojnošmi na Forgáča a 23. januára 1647 ho zavraždil. Vražda vyvolala veľký ohlas, pretože Forgáč bol tekovský županom. Podľa jezuitských zápisov Katarínu v roku 1712 pochovali v krypte kostola sv. Františka Xaverského ako bohatú vdovu po Jánovi Jakušithovi. Zachovaný list Forgáčovej matky, ktorý zvláva príbuzných na pohreb však ukazuje, že nejde ani tak o povest', ako skôr o kriminálnu kauzu. Vo veži zámku Budatín sa nachádza zázračný rodový znak – erb - symbol miestnej povery o šťastnom živote vo dvojici. Kto sa vraj erbu dotkne bude v manželstve šťastný a nikdy sa nerozvedie.

REVOLÚCIA SA ZAČALA
NOVÝ CITROËN C3

UŽ OD **14 490 €**
BENZÍN AJ ELEKTRICKÝ

CITROËN partner TotalEnergies
Uvedená cena je s DPH, pre verziu YOU. PureTech 100 S&S BVM6 po odpočítaní bonusu Citroën Privilege od CITROËN FINANCIAL SERVICES. Mix spotreba a emisie CO₂ podľa WLTP: 5,6 l/100 km a 126 - 127 g/km. Viac na www.citroen.sk

CITROËN

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava-Petržalka

Peter Križanovič

Medzinárodný turnaj v zápasení voľným štýlom - Bratislavský vlčík, sa už po tretíkrát koná v Petržalke. Stojí za ním Peter Križanovič, ktorý sa profesionálne venoval zápaseniu v MMA. V jeho petržalskom klube Fight Laboratory dnes trénuje s deťmi a dospelými bojové športy.

Vo vašom klube pracujete s najmenšími deťmi, mládežou a dospelými. Ako sú na tom dnešní deti a mladí ľudia s pohybovými zručnosťami?

Je to rôzne, niektoré deti sú šikovnejšie a niektoré menej. Niektoré deti lepšie behajú a iné zasa spravia krajší kotúľ.

Pracujete s rôznymi vekovými kategóriami. Aké očakávania majú rodičia od vášho klubu?

Snažíme sa deti naučiť základy gymnastiky, atletiky, koordinácie a fyzickej vytrvalosti. Pri bojových/úpolových športoch ide o bližšiu špecifickú pohybu, vďaka ktorému dokážu lepšie zvládnuť techniku daného športu. Snažíme sa z detí vychovať rozumných a správnych športovcov.

Akým bojovým športom sa môžu u vás venovať?

Deti a mládež smerujeme najmä k zápaseniu vo voľnom štýle, ale zameriavame sa aj

na džudo, thajský box a prvky grapplingu. Dospelí majú na výber z rovnakých disciplín. S najmenšími členmi to je najmä o pohybovej príprave a rôznych pohybových a edukatívnych hrách.

V čom sa tieto bojové športy odlišujú?

Thajský box je šport, ktorý sa sústreďuje na boj v postoji, na údery a kopy. Zápasenie a džudo sú zas športy, kde sa učíme ako efektívne dostať súpera na zem, rôznymi hodmi a hmatmi. Grappling je boj na zemi, kde sa snažíme donútiť súpera sa vzdať za pomoci pák a škrtenia.

Keď ľudia uvažujú o výbere bojového športu, aby sa vedeli účinne brániť, majú na výber naozaj z veľkej ponuky. Karate, Taekwondo, Aikido, Kickbox atď. Vy sa v klube špecializujete na zápasenie, thajský box, brazílske Jiu Jitsu. Ako sa v tom orientovať a vybrať si čo najlepšie?

Bojovník MMA ako tréner, ktorého deti milujú

▲ Do klubu Fight Laboratory stačí prísť a začať trénovať kedykoľvek v roku.

v skupine najmenších a zrazu je takmer vysoké ako ja a spolu kráčajme na zápas.

V polovici marca organizujete medzinárodný zápasnícky turnaj Bratislavský vlčík, na ktorom sa zúčastní viac ako 100 detí zo 6 krajín. Ako sú na tom Slováci v porovnaní so zahraničnou konkurenciou?

Bratislavský vlčík organizujem už tretí rok a je to taká moja srdcovka. Pokiaľ viem, sme jediný klub v Petržalke, ktorý organizuje podobné podujatie s medzinárodnou účasťou. V porovnaní s konkurenciou zaostávame najmä v počtoch detí a mládeže. Mohlo by to byť lepšie. Oproti iným krajinám sú naše stavy žalostné, ale verím, že sa blýska na lepšie časy. Mnoho slovenských klubov vedú mladí ľudia, ktorí sa snažia o zmenu, ale je to celoživotná práca.

Venujete sa MMA a zároveň trénujete deti. To je zaujímavá kombinácia. Myslím, že som ešte nepočul, aby sa bojovník MMA venoval deťom. Čo vás motivovalo?

Áno, venujem sa MMA, ale moja profesionálna kariéra pravdepodobne už skončila. Chcem sa venovať Fight Laboratory a mojej rodine. Chcem odovzdať svoje skúsenosti, nadobudnuté za tie roky na žinenke, ďalej. Hlavné deťom. Deti sú budúcnosť a deti to najviac potrebujú. Práca s nimi ma veľmi baví. Najväčšiu radosť mám, keď mi začne dieťa trénovať

by o mne vedelo mnohé rozprávať. Poslušné dieťa som zrovna nikdy nebol. Vždy som mal problém s autoritami, ale keď som začal trénovať brazílske jiu jitsu, natrafil som na trénera, ktorý so mnou vedel pracovať a veľmi ma ako človeka posunul. Dal môjmu životu správny smer a ja sa ho držím. Aj teraz, ako dospelý muž, manžel a otec si za ním idem často po radu či už trénerskú alebo životnú. Ale dodal by som, že všeobecné tréningovanie bojových športov vás naučí pokore, úcte a disciplíne.

Čo odporúčate rodičom, ale aj dospelým záujemcom, ak ich zaujal váš klub?

Stačí prísť osobne alebo nás kontaktovať telefonicky. Takisto nás môžu vyhľadať na sociálnych sieťach pod názvom Fight Laboratory a na webovej stránke www.fightlaboratory.sk. Tam nájdete všetky základné informácie.

Môžu k vám nastúpiť kedykoľvek v priebehu roka?

Presne tak, stačí prísť a začať trénovať kedykoľvek v roku.

(mc) foto: archív P. K.

Bertolt Brecht	Emanuel (dom.)	5. časť tajničky	zatajilo	inzula, po česky	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	izbová rastlina	pupeň, pupenec	skratka pre a dato	2. časť tajničky	mužské meno	oslovujete zámenom ty	Pomôcky: etui, juka, aurit, apachit, arat	cit. napodobňujúce zvuk kukučky	zlato, po španielsky	rímske číslo 1005	1. časť tajničky	obkrúti
puzdro (kniž.)					druh fenolitu Etela (dom.)							malá džezová kapela (hud.)					
obec v okrese Levice												uchvátim (expr.) opice (zried.)					
omasta								umelecký sloh zorať isté množstvo							predložka s 2. pád. kuriér, po česky		
Pomôcky: Anat, klaret, opsín, pravotár	močovod (anat.)	tropická drevina 3. časť tajničky					vyplieskajú (hovor.) pramater							skratka kapitána stonať (expr.)			
prijala do žalúdka liek						baliky (zastar.) kľuvať (kniž.)							čitoslovce bojového pokriku role				
Aurélia (dom.)					stáva sa krotkým bohvie, nevedno							nástroje na písanie dievča (slang.)					zotlelo (zried.)
túz				ružové víno okolitá, blízka								pokývajú zázračný pokrm (bibl.)					
tam			české mužské meno obsiate							druh nerastu bojový plyn							
vyvolávať v myslí predstavy									capnúť 3. časť tajničky						semitský boh advokát (zastar.)		
kresliť rysovacími pomôčkami								náplň do pečiva mäkký nerast						pniaky ohľadávala			
Pomôcky: clark, ibn, alait, oro, manna	nútiť stal sa chabým						Zlatica (dom.) krkvať, húzvať							vyhrával obojživelník			
okaté dievčatá (expr.)						ženské meno mužské meno							mladstvo druh bielkoviny				
berie do rúk					frúkanie (expr.) červenelo (kniž.)							ťažký kov nasávalo					kananej- ská bohy- ňa úrody
grécka bohyňa pomsty					želajú si (zastar.) obyvateľ Ázie												
značka pre bušel			druh zubného zlata mužské meno						druh malín 4. časť tajničky								
jazdením opotrebovať								odoláva mierdo na hlavni pušky						debna, truhlica (hovor.)			
leňošilo (bás.)							veľkosť pisma listnatý strom							kočový pastier v Mongolsku			
Pomôcky: milarit, sentiment, aloa,	uklonenie	oxid gálnatý 7. časť tajničky				pisomná správa nulový vodič											
faktúra					roznecuje (kniž.) obyvatelia Dánska												
usadenina roztočku				dupľovane rad hier v tenise													
skratka lesnej správy			šírenie tepla solmizač- ná slabika														
otretá								v arabských menách syn									
odborník v noetike								čln so sto- žiarom									

Pošlite do 31.03.2025 znenie tajničky z krížovky na sutaz@banoviny.sk a vyhrajte hru **Tik Tak Bum Junior**. Rýchla slovná hra, ktorá podporuje spontánnosť, kreativitu a slovnú zásobu. Môžete ju použiť aj na precvičenie slovíčok z cudzích jazykov.

Hru zakúpite na www.piatnik.cz. Štatút súťaže nájdete na banoviny.sk.

